

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, י"ט סיון תש"ע
1 ביוני 2010
118/2010

נתונים מתוך סקר בריאות 2009:

**45 מיליון ביקורים אצל רופאים בשנה ועוד 4.6 מיליון התייעצויות טלפוניות עם רופאים:
תושב ישראלי מבקר בממוצע כ-6 פעמים בשנה אצל רופא**

Data from Health Survey 2009:

**45 million visits to doctors annually and 4.6 million telephone consultations:
On average an Israeli resident visits doctors about 6 times annually**

- בשנת 2009, תושב ישראלי ביקר אצל רופא בממוצע כ-6 פעמים בשנה, בסך הכל נערכו כ-45 מיליון ביקורים אצל רופאים בשנה
- בנוסף נערכו בשנת 2009, 8.3 מיליון ביקורים אצל מטפלים במקצועות עזר רפואיים
- 2.7 מיליון ביקורים נערכו אצל מטפלים ברפואה משלימה. הטיפול הנפוץ ביותר מבין טיפולי הרפואה המשלימה הוא אקופונקטורה (כרבע מהביקורים) ואחריו רפלקסולוגיה (16%) ושיאצו (13%)
- כ-20% מבני 65 ומעלה מוגבלים גם בניידות וגם בתפקוד יומיומי
- למעלה ממחצית מבני 65 ומעלה חולים ביתר לחץ דם וכמעט רבע בסוכרת
- לעומת שנת 2000 - ירידה באחוז המעשנים, הן בקרב גברים והן בקרב נשים
- אחוז בעלי ביטוחים משלימים כפול אצל יהודים לעומת ערבים, ואחוז בעלי ביטוחי בריאות פרטיים גבוה כמעט פי 14 בקרב יהודים לעומת ערבים.

ממצאים אלו ונוספים עולים מניתוח תוצאות סקר הבריאות האחרון שבצעה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בשנת 2009, במימון חלקי של משרד הבריאות ובהתייעצות עם אנשי המקצוע במשרד הבריאות. במסגרת הסקר רואיינו קרוב ל-9,000 משקי בית (כ-29,000 נפש), המייצגים את האוכלוסייה הקבועה של ישראל ללא דיירי מוסדות. הנושאים שנחקרו בסקר הם **שימוש בשירותי בריאות** – ביקורים אצל רופאים ורופאי שיניים, פניות למטפלים ברפואה משלימה ובמקצועות עזר רפואיים, אשפוזים, המתנה לניתוח, ביצוע בדיקות MRI וממוגרפיה וחיסון נגד שפעת, **מצב בריאות** - שכיחות של מחלות כרוניות ומוגבלות בהליכה ובתפקוד, **התנהגויות בריאות** – עישון ופעילות גופנית, **חברות בקופת חולים וביטוחי בריאות**. סקר בריאות 2009 הוא השישי בסדרת סקרי בריאות שנערכו על ידי הלמ"ס בשיטה זו. הסקר הקודם נערך בתקופה – אוקטובר 1999 – ספטמבר 2000. נתוני הסקר יתרמו לתשתית הנתונים הדרושה לעדכון מדדי בריאות בישראל וישמשו את קובעי המדיניות בישראל בתחום הבריאות וכן ישמשו לצורך דיווח ל-OECD (הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ופיתוח), אליו ישראל הצטרפה לאחרונה.

כתבו: נעמה רותם ואירה חייך

לקבלת הסברים והבהרות באשר לתוכן הודעה זו ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל' 02-6527845

ביקורים אצל רופאים ואשפוזים

במהלך שנת 2009, בצעו תושבי ישראל כמעט 45 מיליון ביקורים אצל רופאים ועוד כמעט 4.6 מיליון התייעצויות טלפוניות עם רופאים. תושב ישראלי ביקר אצל רופא בממוצע 6.2 פעמים בשנה (6.8 פעמים כולל ייעוץ טלפוני). נשים מבקרות אצל רופאים יותר מגברים, למעט בגילים צעירים מאוד (0-4) ובגילים מבוגרים (75 ומעלה). בגילים 25-44 (גילי הפריזון העיקריים) ממוצע ביקורי הנשים אצל רופאים בשנה כפול משל גברים. ממוצע ביקורים לנפש בשנה בקרב בני 75 ומעלה בכלל האוכלוסייה (17.1) גבוה כמעט פי 6 מזה של בני 15-24 (3.0) [לא כולל חיילים]. תוצאות סקר בריאות 2009 מצביעות על ירידה בשיעור הביקורים אצל רופאים יחסית לשנת 2000. ממוצע הביקורים לנפש אצל רופאים בשנת 2000 היה 7.1 (לעומת 6.2 בשנת 2009). יתכן שחלק מהירידה מוסבר בשימוש גובר בייעוץ טלפוני עם רופאים. אם כוללים התייעצויות טלפוניות בסך הביקורים, הרי שממוצע הביקורים לנפש בשנת 2009 עולה ל-6.8.

בשנת 2009, ישראלים ביקרו 16.5 מיליון פעמים אצל רופאי שיניים. תושב ישראלי מבקר אצל רופא שיניים בממוצע 2.3 פעמים בשנה (לעומת 2.6 בשנת 2000).

5.9% מהמרוויינים המייצגים כ-424 אלף תושבי ישראל דיווחו שאושפזו בבית חולים כללי (לא כולל אשפוז יום) לפחות פעם אחת בשנה שקדמה לריאיון. האחוז דומה בגברים ובנשים. שיעורי המאושפזים בקרב ערבים גבוהים לעומת השיעורים בקרב יהודים בכל קבוצות הגיל למעט בגיל 75 ומעלה. ההבדל בולט במיוחד בקבוצת הגיל 25-44 בה השיעור בקרב ערבים גבוה כמעט פי 2 לעומת השיעור אצל יהודים.

ביקורים אצל מטפלים במקצועות עזר רפואיים

במהלך 2009 בוצעו 8.3 מיליון ביקורים אצל מטפלים במקצועות עזר רפואיים (פיזיותרפיה, פסיכולוגיה, קלינאות תקשורת, ריפוי בעיסוק ודיאטטיקה), ממוצע ביקורים לנפש בשנה אצל מטפלים במקצועות עזר רפואיים הוא 1.2. בקרב בני 55 ומעלה, ממוצע הביקורים לנפש גבוה משני ביקורים בשנה. מבין הביקורים אצל מטפלים במקצועות עזר רפואיים, כשני שלישים הם אצל פיזיותרפיסטים, כ-20% אצל פסיכולוגים ו-10% אצל קלינאי תקשורת.

ביקורים אצל מטפלים ברפואה משלימה (אלטרנטיבית)

בשנת 2009 בוצעו 2.7 מיליון ביקורים אצל מטפלים ברפואה משלימה (אקופונקטורה, כירופרקטיקה, הומיאופתיה, רפלקסולוגיה וכד'). ממוצע ביקורים לנפש בשנה אצל מטפלים ברפואה משלימה הוא 0.4. הטיפול הנפוץ ביותר מבין טיפולי הרפואה המשלימה הוא אקופונקטורה (כרבע מהביקורים) ואחריו רפלקסולוגיה (16%) ושיאצו (13%).

בדיקות ממוגרפיה

60% מבנות 50 ומעלה ביצעו בשנתיים שקדמו לריאיון בדיקת ממוגרפיה, אחוז הנשים המבצעות בדיקת ממוגרפיה גבוה מעט אצל יהודיות (61%) לעומת ערביות (51%). כמעט 80% מבנות חמישים ומעלה בכלל האוכלוסייה ביצעו בדיקת ממוגרפיה אי פעם בחייהן.

בדיקות MRI

כמעט 2% מהאוקולוסייה ביצעו בדיקת MRI בשנה שקדמה לריאיון. 61% מתוכם המתונו לבדיקה פחות מחודש, כמעט 30% המתונו בין חודש לשלושה חודשים ו-9% המתונו יותר משלושה חודשים.

חיסון נגד שפעת

12% מהאוקולוסייה ביצעו בשנה שקדמה לריאיון חיסון נגד שפעת. מתוך בני 65 ומעלה, חוסנו נגד שפעת 51%. בשנת 2000, חוסנו נגד שפעת 9% בכלל האוקולוסייה ו-45% בקרב בני 65 ומעלה.

מחלות כרוניות

17% מהאוקולוסייה דיווחו כי רופא אבחן אצלם (אי פעם) לפחות מחלה כרונית אחת מבין המחלות הבאות: יתר לחץ דם, אוטם בשריר הלב, סוכרת, אסטמה, סרטן (לעומת 15% בשנת 2000). בגיל 65 ומעלה כמעט 70% דיווחו שהם אובחנו עם מחלה כרונית אחת לפחות (מהמחלות הנ"ל).

מבין המחלות שנשאלו בסקר (יתר לחץ דם, אוטם בשריר הלב, מחלת לב אחרת, שבץ מוחי, סוכרת, אסטמה, מחלת ריאה כרונית, בעיה כרונית במערכת העיכול, סרטן, דיכאון או חרדה) השכיחה ביותר היא יתר לחץ דם (11% מהאוקולוסייה, 53% מבני 65 ומעלה). כ-5% מכלל האוקולוסייה ו-23% מבני 65 ומעלה דיווחו שאובחנו כחולים בסוכרת.

בקרב בני 65 ומעלה, 13% דיווחו שאובחנו אצלם אי פעם אוטם בשריר הלב, 14% מחלת לב אחרת וכ-8% סרטן (כולל בריאים היום). 8% מבני 65 ומעלה דיווחו שאובחנו כסובלים מדיכאון או מחרדה, האחוז בקרב הנשים כפול לעומת האחוז בקרב הגברים.

בהשוואה לשנת 2000, בקבוצת הגיל 65-74, עלה אחוז האנשים המדווחים על המחלות יתר לחץ דם (מ-40% ל-48%, עליה ב-20%), סוכרת (מ-17% ל-22%, עליה בכמעט 30%) וסרטן (עלה מ-5% ל-6.8%, עליה בכ-35%). באוטם שריר הלב, נמצאה ירידה של כ-20% (מ-14% ל-11%). שינויים אלו אינם מעידים בהכרח על שינויים בשכיחות המחלות באותם סדרי גודל ויכולים לנבוע גם מהבדלים בהגדרת ערכי סף לקביעת מצב אבנורמלי (למשל בסוכרת), באבחון או בפעולות מיוחדות לגילוי מוקדם של מחלות.

בהשוואה בין יהודים וערבים בולט כי אחוז המדווחים על מחלת הסוכרת גבוה יותר אצל ערבים לעומת יהודים. בכל קבוצות הגיל שמעל 35, אחוז המדווחים על סוכרת בקרב ערבים לעומת יהודים הוא פחות או יותר כפול.

סרטן שכיח יותר אצל יהודים לעומת ערבים. בגילי 45 ומעלה אחוז המדווחים על סרטן גבוה אצל יהודים לעומת ערבים ביחס של פי 2-3 בקבוצות הגיל השונות. 60% מהמדווחים על אסטמה הם בגילי 45 ומעלה. בגילים אלו, שכיחות אסטמה אצל יהודים כפולה לעומת השכיחות אצל ערבים.

בגילי 25 ומעלה, אחוז המדווחים כי רופא אבחן אצלם דיכאון או חרדה גבוה יותר אצל יהודים לעומת ערבים בין פי 2 עד פי 5 במרבית קבוצות הגיל. היחס מגיע בקבוצת הגיל 55-64 לכמעט פי 8.

מוגבלות בניידות ובתפקוד יומיומי

3.4% מהמרוויינים בגיל 5 ומעלה המייצגים 219 אלף מתושבי ישראל דיווחו על מוגבלות בניידות, כמעט 70% מתוכם בגיל 65 ומעלה. בגיל זה, 21.6% מוגבלים בניידות. בכלל גילי 5 ומעלה, 3.3% דיווחו שהם מוגבלים בתפקוד יומיומי (מוגבלים בביצוע פעולה אחת לפחות מתוך: הלבשה, אכילה, רחיצה, ישיבה וקימה מכסא וכניסה ויציאה ממיטה). מבין בני 65 ומעלה, 20.9% מוגבלים בתפקוד יומיומי. מרבית המוגבלים בניידות מוגבלים גם בתפקוד יומיומי. בכלל האוכלוסייה (בני 5 ומעלה), 2.9% מוגבלים גם בניידות וגם בתפקוד יומיומי. בקרב בני 65 ומעלה, כמעט 20% מוגבלים גם בניידות וגם בתפקוד יומיומי.

עישון

בקרב גילי 20 ומעלה, כ-28% מהגברים וכ-13% מהנשים מעשנים לפחות סיגריה אחת ביום. העישון שכיח ביותר אצל גברים ערבים (46%) לעומת גברים יהודים (25%), אך בקרב הנשים היחס הפוך – 14% אצל נשים יהודיות לעומת 4% אצל ערביות.

יחסית לשנת 2000 ישנה **ירידה באחוז המעשנים**. בשנת 2000, עישנו 34% מהגברים (31% בקרב יהודים ו-49% בקרב ערבים) ו-15% מהנשים (17% בקרב יהודיות ו-4% בקרב ערביות).

ביטוחים משלימים ופרטיים

75% מהאוכלוסייה דיווחו שיש להם ביטוח רפואי משלים באמצעות קופת חולים. 23% דיווחו שיש להם ביטוח סיעודי באמצעות קופת החולים ו-21% דיווחו שיש להם ביטוח בריאות פרטי (כולל ביטוח סיעודי שלא באמצעות קופת החולים). אחוז בעלי ביטוחים משלימים ופרטיים גבוה בקרב יהודים לעומת ערבים: אחוז בעלי ביטוח משלים בקרב יהודים (83%) כמעט כפול לעומת האחוז בקרב ערבים (43%). אחוז בעלי ביטוח סיעודי דרך קופת החולים גבוה פי 7 אצל יהודים (28%) לעומת ערבים (4%). אחוז בעלי ביטוח פרטי נמוך במיוחד אצל ערבים – 2% לעומת 27% בקרב יהודים.